

Uzman Öğretmenlik Ders Notları

Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim kurumlarını kapsar.

Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar.

» **Yaygın eğitimin özel amacı**, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş yahut, herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademedен çıkmış vatandaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında,

1. Okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkanları hazırlamak,
2. Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim imkanları hazırlamak,
3. Milli kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak,
4. Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,
5. İktisadi gücün artırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek,
6. Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak,
7. Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkanlar hazırlamak,
8. Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır.

» **Çoklu zeka teoremine göre Prof Gardner,**

» **8 çeşit zeka olduğunu söylemiştir. Bunlar:**

1. Sözsəl

- » Mantıksal
  - » Görsel
  - » Bedensel (kinestetik)
  - » Müziksel
  - » Sosyal
  - » İçsel
- 8 Doğacı

Öğretim yöntemleri:

- » **Öğretmen merkezli yöntemde** aktif olan öğretmendir. Öğretmen bilgiyi aktarır, öğrenci dinler ve öğrenmeye çalışır. Öğrenci pasiftir ve alıcı durumundadır. Öğretmenin derste çok soru sorması ve öğrencilerin derse katılımını sağlaması, onlardan aldığı cevapları toparlayıp özetleyerek sonuca gitmesi dersi öğrenci merkezli hale getirmez. Bu durumda ders yine öğretmen merkezli bir derstir. **Düzanlatım ve soru cevap yöntemi** öğretmen merkezli yöntemlerdir.
- » **Öğrenci merkezli yöntemlerde** ise öğrenciler hazırlanmış bulunan öğretim ortamlarında bilgiyi kendileri üretirler. Öğretmene sorular sorar ondan yardım alırlar, ancak bu sorular öğrencilerin kendi ihtiyaçlarından doğan sorulardır. Öğretmenin konumu sorulan sorulara cevap vermek, öğrencilerin bir güçlkle karşılaşmaları halinde onlara yol göstermektir.
- » **Buluş yolu, senaryo ile öğretim, deneysel yöntem ve oyunlarla öğretim** öğrenci merkezli yöntemlerdir.
- » **Buluş yoluyla öğrenme**, öğrencinin kendisinin üretmesi veya bilgiye ulaşması esasına dayanır. Öğretmenin görevi, gerekli öğrenme ortamını sağlamak suretiyle öğrenciye yardım etmek, öğrenme etkinlikleri sırasında öğrencileri yönlendirmek, ihtiyaç duydukları takdirde onlara yardım etmektir. **Bu yöntem en çok kavram bilgisinin ve genelleme bilgisinin kazandırılmasında kullanılır.**

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK

Çağdaş Eğitim anlayışı; öğrenciyi bir bütün olarak ele alıp, her yönüyle gelişmesine ve uyumuna önem verir. Her birey tek ve benzersizdir. Kendine özgüdür.

Çağdaş okulun yapısında üç temel hizmet grubu vardır. (Çağdaş örgün Eğitim)

1. öğretim
2. öğrenci kişilik hizmetleri
3. yönetim

Öğrenci Kişilik Hizmetleri (ökh) : Çağdaş örgün eğitimin bölünmez bir parçası, öğretim ve yönetim faaliyetlerinden ayrı ancak, onlara paralel olarak fonksiyon gösteren bir hizmetler grubudur.

Ö.K.H.!nin amacı: Öğrenciye kendisini geliştirmesi için en uygun ortamı hazırlamaktır.

ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ ŞU BÖLÜMLERDEN OLUŞUR:

1. sağlık hizmetleri
2. sosyal yardım hizmetleri
3. rehberlik hizmetleri
4. özel yetiştirme hizmetleri
5. sosyal ve kültürel hizmetler

Rehberliğin amacı; Bireyin kendisini Gerçekleştirmesi (Tam verimlilik) tir.
Rehberlik Kendini tanıma ile başlar
Kendini gerçekleştirme ile son bulur.

- » Rehberlik hizmetleri bir bütündür ve birbirini tamamlar.
- » Hizmetlerin temelinde “**Psikolojik Danışma**” yer alır.

REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUNLARDIR:

- » Yönelme ve yerleştirme
- » Bilgi toplama ve yazma
- » Oryantasyon (yeni ortama alıştırma çalışmaları)
- » İzleme ve değerlendirme
- » **Psikolojik danışma**
- » Araştırma ve geliştirme
- » Müşavirlik (**Koordinasyonu sağlama**) (öğrenciye rehberlikte katkısı olanların ortak bir rehberlik anlayışında karşılıklı ilişki içinde olmasıdır.)
- » Bireyi tanıma
- » Çevre/veli – ilişkisi
- »

REHBERLİKTE GELİŞİMSEL YAKLAŞIM:

Gelişimsel rehberlik anlayışı ; öğrencinin büyüme ve gelişme süreci içinde “ (**kişisel sosyal**) , (**eğitsel**) , (**mesleki**) ” gelişim aşamalarında temel ihtiyaçlarını karşılama ve bu alanlarda dönme özgü gelişim görevlerini yerine getirmede, yeterlilikleri kazandırmayı amaçlar.

Okul öncesi rehberlik anlayışı; gelişim görevlerini gerçekleştirme ve kolaylaştırmaya yöneliktir.

İlköğretimde ki rehberlik anlayışı; gelişimsel rehberlik yaklaşımına dayanmalıdır.

ÖĞRETME- ÖĞRENME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ:

1. **Anlatım yöntemi**
2. **Sokrat tekniği:** öğrencilerin benimsedikleri çeşitli değerler ile gerçek hayatta yaptıkları seçenekler arasındaki çelişkilerin farkına varmalarını sağlamak amacıyla kullanılan klasik bir öğrenme tekniğidir.
3. **Beyin fırtınası**
4. **Tartışma yöntemi**
5. **kavram haritası:** kavramlar arasındaki ilişkileri, etkileşimleri ve bağlantıları bir kuş bakışı yaklaşımıyla görmemizi sağlar.
6. **Proje çalışması**
7. **Problem Çözme:** problem çözme yöntemi, öğrencilerde bilimsel düşünme becerisini geliştirmeyi amaçlar.
8. **İşbirlikçi öğrenme:** İşbirlikçi öğrenme, öğrencilerin kendi ve diğer öğrencilerin öğrenmelerini en yüksek düzeye çıkarmak için birlikte çalışmayı sağlayan küçük grupların öğretimsel kullanımıdır.
9. **Örnek olay İncelemesi:** öğrencilerin gerçek hayatta karşılaştıkları bir olayı sınıf ortamında analiz etmeleri ve çözmeleri esasına dayanır.
10. **Gösteri yöntemi** : bir öğretmen yada uzmanın öğrencilerin önünde bir şeyin nasıl yapılacağını açıklaması ve uygulamalı olarak göstermesi kastedilir.
11. **Rol oynama** : öğrencilerin kendi duygu ve düşüncelerini başka bir kimliğe bürünerek ifade etmelerini sağlayan bir öğretim tekniğidir.
12. **gözlem gezisi**

ÖĞRETME –ÖĞRENME KURAMLARI

- » geleneksel kuram
- » Davranışçı kuram: bilginin nasıl kazanıldığı değil, davranışların nasıl kazanıldığı üzerinde odaklanmıştır. (j. Watson, Skinner, pavlov)
- » Bilişsel Kuram: Davranışçıların aksine, insanın dünyayı algılamada, kullandığı zihinsel süreci incelemişlerdir. Bilişsel kuram açısından öğrenme; bir bireyin zihinsel yapısındaki değişimler olarak tanımlanmaktadır.
- » Oluşturmacı kuram: Psikolojide Gestalt yaklaşımı, örneğin kavrayarak öğrenme üzerinde yoğunlaşmıştır. Gestalt okulunun kurucularından olan Köhler, öğrenmede organizma, nesneler arasında mantıksal ilişkiler bağlar kurar.
- » Yine oluşturmacı kuramın öncülerinden Piaget; zekayı bir bireyin çevreye uyum yapabilme yeteneği olarak tanımlar.

Oluşturmacı kuramın temelinde, başkalarının bilgilerini öğrencilere olduğu gibi aktarmak yerine, öğrencilerin kendi bilgilerini yine kendilerinin oluşturması gerektiği görüşü yatar.

- » İnsancıl kuram : Davranışçı kuramın aksine, insancıl kuram bireylerde duygu, tutum ve değerlerin nasıl geliştiğini inceler. İnsancıl kuram, iki temel ilke üzerine inşa edilmiştir:
  1. öğrencinin biricikliği
  2. öğretmeninin özerkliği.

İnsancıl kuramın kurucularından olan **Maslov’a** göre; insanda 7 temel ihtiyaç vardır.

- İnsancıl kuramın Eğitime uygulanmasında Rogers’in “danışmanlık terapi” yaklaşımının etkileri büyüktür.
- Özetle İnsancıl kurama göre, her öğrenci farklıdır ve öğretmenin görevi her öğrencinin bireyselliğini desteklemek ve onun kendini gerçekleştirmesine yardım etmektir.

DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI

İnsanın yalnızca insan olma onuru ile doğuştan sahip olduğu haklar:

- “1. yaşama hakkı,
2. özgürlük hakkı,
3. eşitlik hakkı,
4. mülkiyet hakkı

Not: **KİŞİSEL HAKLARIN TEORİSYENİ (KURAMCISI) JHON LOCKE DİR.**

- » Amerikan Bağımsızlık bildirgesi insan eşitliği düşüncesini bir metin içinde kayda geçiren ilk belgedir. Kaleme alan ise Thomas **Jefferson**dur.

➔ **Demokrasi ve eşitlik ilişkisine işaret eden ilk Türk aydını Ali Suavidir.**

◆ **“Bir insanın özgürlüğü başka bir insanın özgürlüğünün başladığı yerde biter” diyen John Stuart MİLL’dir**

◆ **Toplumu, eğitim ve eğitim sistemini belirleyen temel faktör olarak gören Eğitim Sosyoloğu ; J.J.RUSSO’dur.**

- ◆ Bir toplumda, toplumsal eşitsizlikler kaldırılmadığı sürece, fırsatların eşitlenmesinin her hangi bir yararı yoktur diyen sosyolog **Christopher Jenks**
- ◆ Eğitim de Fırsat eşitliği konusunda ilk akademik çalışma yapan James S.COLEMAN
- ◆ **Eşitlik, özgürlüğün gerçek ortamıdır.** Böyle bir ortamı sağlayamayan toplumlarda özgürlüklerin serpilmesi mümkün değildir. (**J.Stuart Mill**)
- ◆ Türk toplumunda **Modern Özgürlük anlayışı Tazminat Döneminde** filizlenmiştir. Dönemin aydınları Şinasi, Namık kemal, Ziya paşa, Münif Paşa ve Ali Suavi.
- ◆ Bu aydınlardan Münif Paşa'nın özgürlük analizi, bu gün de geçerliliği olan bir yaklaşım düzeyini belirler.

DEMOKRASİ VE DEMOKRATİK EĞİTİM

- + **Doğrudan Demokrasi:** siyasal karar yetkisinin tüm vatandaşlar topluluğunca kullanıldığı yönetim biçimidir. Günümüz de İsviçre'nin bazı kantonlarında bu uygulama görülmektedir.
- + **Yarı Doğrudan Demokrasi:** Doğrudan demokrasinin uygulama güçlüğünden dolayı ortaya çıkan, meclisin aldığı kararları halkoyuna sunarak onay gördükten sonra yürürlüğe sokan biçimi vardır.
- + **Temsili Demokrasi:** Milletın seçtiği temsilcilerin belli sürelerde iktidarı kullanması esaslı olan (günümüz de şuan bizde de uygulanan) demokrasi biçimidir.
- + **Temsili Demokrasiye En radikal eleştiri** 18. y.y. aydınlanma düşünürü Jan Jak Russo'dan gelmiştir.
- + **İnan Haklarının Gelişim aşamaları** ; ____ **1215 tarihli Magna karta** -----**1789 Fransız ihtilali** _____ **1948 Amaerikan bağımsızlık bildirgesi** (insan hakları evrensel bildirgesi)

Çocuk hakları Sözleşmesinin gelişimi;

- ❖ 1942 de Cenevre bildirgesiyle başlar
- ❖ 1959 da çocuk hakları bildirgesiyle devam eder.
- ❖ 20 kasım 1989 da sözleşmenin imzalanmasıyla kesinleşmiştir.
- ❖ 2 eylül 1990 da yürürlüğe girmiştir.

Çocuk hakları Türkiye Gelişimi :

- » 26 eylül 1924 tarihli Cenevre çocuk hakları bildirgesini Atatürk 1928 de imzalamıştır.
- » 1989 tarihli çocuk hakları sözleşmesini de 29-30 Eylül 1990 da imzalamış, 1994 te yürürlüğe koymuş, 1995 de resmi gazetede yayımlayarak iç hukuk kurallarına dönüştürmüştür.
- AGİK Kopenak sözleşmesi (Ruhunu insan hakları bildirgesinden alır)
- Kopenhag Kriterleri (22 Haziran 1993)

☞ **Değerlendirme;** bir ölçme sonucunu, bir ölçütle karşılaştırarak bir değer yargısında varmadır.

☞ **Norma dayalı değerlendirme:** öğrencileri belirli özelliklere göre seçme işi yapılmasıdır.

☞ **Ortam değerlendirmesi** yaklaşımı; eğitim durumlarının incelenmesiyle eğitim programının kalitesi hakkında karar vermeye uygun olan program değerlendirme yaklaşımıdır.

☞ bir öğretim sürecinin içinde öğrenme güçlüğü ve nedenlerini ortaya çıkarmak amacıyla yapılan değerlendirme, hangi tür sınıflamaya girer? **Geliştirme amacıyla yapılan**

☞ **PESTALOZİ ve göre Eğitim:** çocuğun güç ve yetilerinin doğal ve ahlaki bir şekilde geliştirilmesidir.

☞ **İdealist Felsefeye göre Eğitim:** İnsan aklının ve insan beyin gücünün geliştirilmesidir.

☞ **Türk Eğitimcilerinden** Tevfik Fikret ve Satı Bey, pragmatik Felsefe Akımının etkisinde kalmışlardır.

☞ **E. Durkheim:** Okulu sosyal kişiliğin kazandırıldığı bir yer olarak göstermektedir.

☞ **Varoloşçu(EGZİSTANSİYALİZM) Felsefe Akımı:** Eğitimde **Sezgiye ve yaratıcılığı önem verilmesi gerektiğini** savunmaktadır.

☞ **Üretici insan yetiştirme:** eğitimin toplumsal işlevleri arasında yer alan açık işlevlerinden biridir.

☞ **Verimlilik nedir?** Elde edilen çıktı ile onu elde etmek için kullanılan girdi arasındaki en uygun ilişkidir.

☞ **Etkililik nedir?** En az çaba ile en çok sonuç alabilme kapasitesidir.

☞ **Birlikçi yönetim:** uzman kişilerin olduğu yerlerde uygulanır. Takım çalışmasına odaklanmıştır.

☞ **Koruyucu yönetim:** Çalışanların gereksinimlerine odaklanmış bir yönetim yaklaşımıdır.

- ☞ **Sınıf yönetimi:** olumlu ve verimli öğrenme ortamı sağlamak amacıyla kullanılan tekniklerdir.
- ☞ **Birlikçi sınıf yöneticisi:** Yaratıcılığı ön planda tutar.

TESTLERDEN TOPARLADIKLARIM:

- ♥ Eğitimde en etkili ve sönmeye karşı en dirençli olan pekiştirme tarifesi **değişken oranlı pekiştirme** dir.
- ♥ Organizmanın çok sık yaptığı etkinliklerle daha az yaptığı etkinlikleri pekiştirme ilkesine ne ad verilir? **Premarc** denir.
- ♥ Duyusal uyarıcılar ile harekete geçiriciler arasında kurulan bağa **etki** denir.
- ♥ Bireyin ortaya çıkan gözlenebilir özelliklerine **fenotip**
- ♥ Her iki ebeveynde de benzeri genler olduğu zaman ortaya çıkan özelliklere **reessif**
- ♥ Ana babadan kalıtımla getirilen özelliklere **genotip** denir.
- ♥ **İşaret Öğrenme Kuramına** göre; iç değişkenleri oluşturan esaslar (**1- gereksinim, 2 – beklenti 3- moralsal beceri 4 – sayıtlıdır.**)
- ♥ Öğrenmede hem anlamın hem de uyarıcılar karşısında yapılan otomatik tepkinin varlığını kabul eden kuram hangisidir? (**İşaret kuramı**)
- ♥ Sosyal Öğrenme Kuramı'nın temsilcisi kimdir? CEVAP: BANDURA
- ♥ Bilgiyi İşleme Kuramı'nda en önemli süreç hangisidir? (KODLAMA)
- ♥ “ÖĞRENMEDE TEK DENEME” bitişiklik Kuramı'nın temel ilkelerinden biridir.
- ♥ **Thorndike'in Öncüsü olduğu kuram** hangisidir? Cevap: **bağlaşımcılık kuramı**
- ♥ **Watson'un Eğitime getirdiği katkılar:**
  1. (1. öğrenmede koşullanma pekiştirmeye bağlı değildir.
  2. uygun uyarıcıların verilmesi sonucu öğrenme gerçekleşir.
  3. öğrenme bitişiklik ilkesinin işe koşulmasıyla gerçekleşir.
  4. uyarıcı ne kadar sık verilirse aradaki ilişki o kadar güçlü olur.
- ♥ Davranışları şekillendirmenin doğrudan uygulandığı yöntem **programlı öğrenme** dir.
- ♥ **Gutri öğrenmede bitişiklik kuramının önemini ortaya koymuştur.**
- ♥ **Watson eğitimin bir bilim olarak gelişmesine katkıda bulunmuştur.**
- ♥ **Klasik koşullanma ilkeleri: bitişiklik, habercilik, pekiştirme, ayırt etme, sönme, ve kendiliğinden geri gelmedir.**
- ♥ **Öğrenme davranış değişikliğidir, yaşantı ürünüdür, öğrenme kalıcı izlidir,**
- ♥ **Davranışçı Psikoloğlar Watson, Pavlov, Skinner, Thorndike, Guthrie, Hull**
- ♥ Benlik tasarımı kavramı hangi kurama aittir? Cevap: **İnsancıl Kurama**
- ♥ C.Rogers, insancıl kuramcılardan biridir.
- ♥ Kim Ahlak gelişim aşamalarıyla ilgili bulgularını Türkiye'de de yaptığı çalışmalarla ortaya Koymuştur? **KOHLBERG.**
- ♥ Ahlak gelişiminde en önemli olanın “Ahlak Sevgisi”ni kazanmak olduğunu kim savunur? **GILLIAN**
- ♥ Dil gelişimini biyolojik ve Psikolojik temellere dayalı olarak açıklayan Kuramlara “**Psikolungistik**” denir.
- ♥ “**Bir Zeka testindeki Tüm sorularla öne çıkan bir zeka faktörü**” **varlığına ilişkin açıklamalar.** **Sperman**'ın zeka ile ilgili yaptığı araştırmaları özetlemektedir.
- ♥ **Gordon (1944) “yaratıcılık öğrenilebilen , geliştirilebilen bir şeydir der.**
- ♥ İlk zeka testini gerçekleştiren Alfred BINET
- ♥ **TERMAN; zeka bölümü =zeka yaşı /takvim yaşı X 100 şeklinde, zeka bölümü kavramını bulmuştur.**
- ♥ Thorndike zekanın birbirinden farklı faktörlerden oluştuğunu ifade etmiş. Soyut zeka, Mekanik zeka , Sosyal zeka dan bahsetmiştir.

- ♥ Jean Piaget: Geleneksel anlayışa karşı çıkmış; zekanın zeka testlerinden alınan puan olmadığını belirtmiştir. Ona Göre zeka, zihnin gelişme ve yenilenme gücüdür.
- ♥ GARDNER; insanda tek bir zeka yoktur. IQ ve zeka testleri sadece sözel ve mekanik yetenekleri ölçer. Oysa bireylerde sekiz yetenek alanı vardır. Diyerek Çoklu zeka kuramını dile getirmiştir.

Türkiye'nin 45 yıllık AB serüveni

Ankara

AB zirvesinde Ankara ile müzakere kararının alınması durumunda, Türkiye'nin 1959 yılında yaptığı ortaklık başvurusuyla başlayan 45 yıllık AB yolculuğunda tarihi bir kavşağa girilecek.

Türkiye'nin 45 yıllık AB'ye üyelik sürecindeki önemli dönüm noktalarının kronolojisi şöyle:

- **1959: Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu oluşturan Roma Antlaşması'nın imzalanmasından iki yıl sonra Türkiye, ortaklık başvurusunu yaptı.**
  - 1963: Bir ortaklık kuran ve Türkiye'ye üyelik perspektifini veren Ankara Antlaşması imzalandı.
  - **1970: Geçiş Dönemi'nin gereklerini içeren Katma Protokol kabul edildi.**
  - 1987: Türkiye, üyelik başvurusunda bulundu.
  - **1989: Avrupa Komisyonu, Türkiye'nin üyelik için ehil olduğu, ancak hazır olmadığı yolundaki görüşünü bildirdi.**
  - 1996: Gümrük birliği yürürlüğe girdi.
  - **1997: Lüksemburg Zirvesi'nde Türkiye'nin adaylığı kabul edilmedi. Bu karara tepki olarak Ankara, AB ile siyasi diyalogu askıya aldı.**
  - 1999: Helsinki Zirvesi'nde yoğun bir pazarlık sonucunda Türkiye resmen aday ilan edildi.
  - **2002: Başbakan Ecevit'in başkanlığındaki koalisyon hükümeti, AB reform yolunda tarihi bir adım atarak idam cezasını kaldırdı.**
  - Aynı yılın kasım seçimlerinde iktidara gelen AKP'nin AB yolundaki kararlığını dile getirmesinin ardından toplanan Kopenhag Zirvesi'nde Avrupa Komisyonu'nun olumlu rapor vermesi halinde Aralık 2004'te üyelik müzakerelerinin "geçikmeksizin" başlayacağı kararlaştırıldı.
  - **2004: AKP Hükümetinin gerçekleştirdiği yoğun reformları değerlendiren Avrupa Komisyonu, 6 Ekim tarihli raporunda Türkiye'nin siyasi kriterleri "yeterince" yerine getirdiğini belirterek müzakerelerin başlamasını tavsiye etti.**
- (ANKA)
- ♥ **Strateji :** Genel olarak bir şeyi elde etmek için izlenen yol yada, bir amaca ulaşmak için geliştirilen bir planın uygulanması olarak tarif ederiz.
  - ♥ **Strateji:** Dersin hedeflerine ulaşmasını sağlayan ve yöntemlerin belirlenmesine yön veren genel bir yaklaşımdır.

- ♥ **Öğretim etkinlikleri düzenlenirken:** kullanılacak yöntem: soyuttan somuta bir yaklaşım izleyerek, öğretim stratejilerinden öğretim yöntemlerine, öğretim yöntemlerinden öğretim tekniklerine, öğretmenin kullandığı özgün taktiklere uzanmaktadır.

♥ **Öğretim stratejileri :**

1. sunuş yoluyla öğretim stratejisi (Asubel)
2. Buluş yoluyla öğretim str. (Bruner) ; a- yapılandırılmış öğretim, b- yapılandırılmamış öğretim
3. Araştırma soruşturma yoluyla öğretim str. (J.devey)
4. Tam öğrenme yoluyla öğretim str. (Bloom)

♥ **Piaget'e Göre bilişsel Gelişim Aşamaları:**

1. Duyusal Motor Evre (0-2 yaş)
2. İşlem öncesi Evre (2-7 yaş)
3. Somut İşlemler Evresi (7-12 yaş)
4. Soyut işlemler evresi (12-.....)

■ **Çoklu ilgi alanı teorisi bir öğretim modeli değildir.**

■ **Mahalle Muhtarının kamu tüzel kişiliği yoktur.**

■ **Belediye Meclisini Dağıtmaya yetkisi olan DANIŞTAY dır.**

■ **İl idaresi kanununa göre; "İL EMMNİYET MÜDÜRÜ" İl İdare Kurulu'nun üyesi değildir.**

■ **Anayasamızda "Kişinin temel hakları ve ödevleri" başlığını taşıyan haklar "NEGATİF STATÜ HAKLARI" imiş.**

■ **82 anayasasına göre; Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin 4. turunda da sonuç alınmazsa; TBMM SEÇİMLERİ YENİLER.**

■ **TBMM seçimlerinin yenilenmesine karar vermek, Cumhurbaşkanı'nın YÜRÜTME ile ilgili göreviymiş.**

■ **Türkiye'de ilk defa devalüasyon 1946 yılında yapılmış.**

■ **Osmanlı devletinde ilk devlet bütçesi Tarhuncu Ahmet Paşa tarafından hazırlanmıştır.**

■ **Programlı Öğrenme;** Davranışçı kuramcılardan SKINNER tarafından geliştirilen bir öğrenme metodudur.

■ **Programlandırılmış Öğretim;** ünite temeline dayalı olup, bu öğretimde bilginin öğrenci tarafından bulunup çıkarılması ve yeniden yaratılması esas alınmıştır.

» **EĞİTİM GEREKSİMİ:** öğrencide bulunan özellikler ile bulunması istediklerimiz arasındaki farktır.

» **Eğitim Psikolojisi,** hedefleri kaynaşıklık yönünden inceler.

» **Eğitim durumu hazırlanırken Kaynaşıklık ilkesine uyulmadığında; Öğrencinin öğrenme gücü zorlanır.**

» **Öğenciye Hedeften Haberdar etmek demek; KONUYU ANLAMLI KILMAKTIR.**

» **Eğitim Durumu'nun Doğru tanımı nedir? BELLİ BİR ZAMANDA BİREYİ ETKİLEME GÜCÜNDE OLAN DIŞ KOŞULLAR MIŞ.**

» **Hangisi Yıllık Plan da bulunması gereken aşamalardan birisi değildir? YÖNTEM-TEKNİK**

» **Hangileri yıllık planda bulunması gereken aşamalardan? (hedefler, içerik, eğitim durumları, süre)**

» **Öğrenciyi kendi içinde değerlendirmede kullanılan ölçüt "Giriş Davranışları" imiş**

» **Değerlendirme nedir?**

» **Değerlendirme, "Ölçme ve gözlem sonuçlarının karşılaştırılarak değer yargısına varma" işlemidir.**

» **Eğitim anlayışını ve okul sistemlerinin iş görüşlerini ifade eden özelliklere ne ad verilir? GENEL HEDEF**

» **ANLAMLI ÖĞRENME**; bilgilerin çok dikkatli bir şekilde düzenlenerek sıralanmış ve öğrenci tarafından alınması için hazır durumda verilmesi sürecidir.

Bir annenin çocuğuna ana dilini öğretmesi “plansız eğitim” miş.

» **Eğitimin Toplumsal işlevi**: bireylerini toplumun kültürel birikimi doğrultusunda yetiştirmek

» **Eğitimin Siyasal işlevi**: Bireylerini içinde yaşadıkları sistemin beklentileri doğrultusunda birer yurttaş olarak yetiştirmek.

» İyi İnsan yetiştirmek Eğitimin **bireysel işlevi**dir.

» **Eğitimin Açık işlevleri**:

1. Kültür mirası birikimin aktarılması
2. çocuğun toplumsallaştırılması
3. yenilikçi ve değişmeyi sağlayıcı insan yetiştirmek
4. olumlu davranışları seçerek edinmek.
5. üretici ve tüketici insan yetiştirmek.

» **Eğitimin Gizli işlevleri**:

1. eş seçme
2. tanıdık sağlama
3. statü kazandırma
4. çocuk bakıcılığı
5. işsizliği önleme
6. çocuğun ekonomik sömürsünün önüne geçilmesi.
7. olumsuz davranış edinmeyi önleme.

EĞİTİMİN EĞİTİLENİ GELİŞTİRMEK İÇİN YÜLENDİĞİ İŞLEVLER

1. Eğitilenin kişiliğini geliştirmek
2. Eğitilene sağlıklı yaşama yeterliliği kazandırmak
3. Eğitilene öğrenmesini araştırmasını öğretmek
4. Eğitilene iletişim yeterliliği kazandırmak

İNSAN GELİŞİMİNDE GÖZLENEN İLKELER

1. Gelişim birbirini izleyen aşamalardan oluşur
2. Gelişim baştan aşağıya, içten dışa doğrudur.
3. gelişim genelden özele doğru bir seyir izler.
4. gelişimin hızı dönemlere göre değişir.
5. Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.
6. Gelişim kalıtım ve çevrenin bir ürünüdür.
7. Gelişim bir bütündür.

⇒ Dünyayı algılama ve anlamaya yönelik zihinsel süreç ve etkinliklerdeki gelişime **bilişsel gelişim** denir.

⇒ **Buluş yolu stratejisi** ni savunan eğitimci kimdir? (BRUNER)

⇒ **Sunuş yoluyla öğrenme** yi savunan kimdir? (ASUBEL)

⇒ **Geniş anlamıyla program geliştirme** denince ; Öğrenimi verimli duruma getirebilecek bütün öğelerin geliştirilmesi anlaşılır.

⇒ **Yapısalcı Kuram**: ne öğretmeli? Yerine Nasıl öğretmeli ? sorusuyla ilgilenir.

⇒ **Yapılandırıcı öğrenmede kullanılan stratejiler**: Drama, proje çalışması, tasarımıyla öğrenme, öğretmek öğrenmedir.

⇒ Yapısalcı öğretim yaklaşımının 5 temel ögesi var.

1. önceki bilgilerin harekete geçirilmesi
2. yeni bilgilerin kazanılması
3. bilginin anlaşılması
4. bilginin uygulanması
5. bilginin farkında olunması

♥ **PROGRAMLANDIRILMIŞ ÖĞRETİM**; ünite temeline dayalı olup, bu öğrenmede bilginin öğrenci tarafından bulunup çıkarılması ve yeniden yaratılması esas alınmıştır. Öğretmen yalnızca bir yol gösterici olabilir.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Ölçme: durumun sayılarla ifadesi

Değerlendirme: sonucun yorumlanmasıdır. İkisi aynı anlamda değildir.

Değerlendirme Türleri:

- Tanıma ve yerleştirmeye dönük değerlendirme
- Biçimlendirme ve yerleştirmeye dönük değerlendirme (Not verme kaygısı taşımayan, örneğin ünite sonlarındaki değerlendirme)
- Değer biçmeye yönelik değerlendirme (Not kaygısı var)

Ölçek Türleri:

1. sınıflama ölçekleri
2. Sıralama Ölçekleri
3. eşit aralık ölçekleri (eğt. De kullanılan standart ölçme araçları)
4. Oran ölçekleri (Daha çok fen alanında kullanılan örneğin uzunluk, ağırlık...)

Ölçme aracında bulunması gerekli **Özellikler**

- Geçerlik (öncelikli aranan özelliktir)
- Güvenirlik
- Kullanışlılık

PDR'NİN İLKELERİ:

1. PDR. Eğitim öğretim etkinlikleri bütünlüğü içinde yer alır.
2. Tüm öğrencilere açıktır.
3. öğrencilerin seçme özgürlüğü vardır.
4. insana saygı esastır.
5. bireysel boyutunda gizlilik esastır.
6. işbirliği ile yürütülür.
7. bireysel farklara saygı esastır.
8. hem birey hem topluma karşı sorumluluk söz konusudur.
9. bilimsellik esastır.

- Psikolojik danışmanların .çalışma süreleri haftada 30 saattir ve alanları dışında görev verilmez. Nöbet tutturulmaz.

PDR'NİN TEMEL AMACI:

- Öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmelerine,
- Eğitim sürecinde yetenek ve özelliklerine göre; en üst düzeyde yararlanmalarına,
- Gizil güçlerini en uygun şekilde kullanmalarına ve geliştirmelerine yöneliktir.
- Hizmetler bu amaçlar doğrultusunda Bütünleştirilerek verilir.

- ≈ Bir probleme çözüm yolları ararken belli formüllere, kalıplara dayanmaksızın, problemi tümüyle ve bağlı olduğu değişkenleri ile görebilme, nasıl bir düşünmedir? (el cevap= **Çağrışımsal Düşünmedir**)

Gece Öğretimi; saat 17.00'den sonra başlayan öğretim ile cumartesi, pazar, yarıyıl ve yaz tatillerinde yapılan öğretimi;

tam gün tam yıl eğitim yapılan kurumlarda gündüz öğretiminin saat 19.00'dan sonra devam eden kısmını,

m) Ders Yılı; derslerin başladığı günden derslerin kesildiği güne kadar geçen ve iki dönemi kapsayan süreyi,

n) Tam Gün Tam Yıl Eğitim; mesleki ve teknik örgün ve yaygın eğitim kurumlarının fiziki kapasitelerinden azami derecede yararlanılması amacıyla hafta sonu, yarıyıl ve yaz tatilleri de dahil olmak üzere 07.00 -24.00 saatleri arasında yapılan eğitim ve öğretimi, ifade eder.

- ≈ **Aşağıdakilerden** hangisi “Avrupa Ekonomi topluluğunun oluşturduğu Roma Antlaşmasını imzalayan Ülkeler arasında yer almaz? (cevap= İNGİLTERE) . Anlaşmayı imzalayanlar ise ;İtalya Almanya Fransa **Belçika, Luxemburg, Hollanda.** Dır.
- ≈ Türkiye Avrpa Ekonomi topluluğu Anlaşmasını hangi yıl imzaladı? (1963 yılında)
- ≈ Türkiye AET’ye hangi anlaşmayla kaç yılında katıldı ? (cevap= **Ankara anlaşması ile 1963 yılında**)
- ≈ Avrupa Ekonomik Topluluğu hangi anlaşmayla **Avrupa Birliği** adını aldı? (Maashticth Antlaşması ile)
- ≈ **Av.Ek. Top.** Kaç yılından sonra Avrupa Birliği olarak adlandırılmıştı? (**1993 yılından sonra**)

ERASMUS PROGRAMI:

- ⇒ Erasmus, Sokrates programlarından yüksek öğretim düzeyindeki işbirliğini düzenleyen programlardır.
- ⇒ Erasmus Programının amacı: Avrupa'da Yüksek öğretimin kalitesini arttırmak ve Avrupa boyutunu güçlendirmektir.
- ⇒ Erasmus'a katılım için son tarih: her yılın 1 Kasım günüdür.

LEONARDO DA VİNCİ PROGRAMI:

- ⇒ Bu program AB'ne üye ve aday ülkelerin Mesleki Eğitime Yönelik Politikalarını desteklemek ve geliştirmek için yürütülen bir programdır.

YOUHT PROGRAMI

- ⇒ Gençlik programı, öncelikle Avrupa Birliği Üye devletlerinin her hangi birinde ya da diğer Program ülkelerinden birinde yasal olarak ikamet eden ve yaşları 15 ile 25 arasındai gençlere yöneliktir.
- ⇒ Diğer eğitim programlarıyla bağlantılı olan bu program; yaygın eğitim deneyimlerine odaklanmış etkinlikler sunan Gençlik programı, diğer iki temel programı tamamlayıcı niteliktedir.
- ⇒ Avrupa Gençlik programını Avrupa Komisyonu uygular.

YAŞAM DÖNEMLERİ VE GELİİM GÖREVLERİ:

Bebeklik Dönemi (0-2 yaş) ve Gelişim Görevleri:

- ≈ Çevre koşullarına uyum sağlama
- ≈ Katı yiyecekleri çiğnemeyi ve yutmayı öğr.
- ≈ Uyku saati düzene girer
- ≈ Ayakta durma ve yürümeyi öğrenme
- ≈ Dışkı kontrolü ve tuvalet eğitimi öğrenme
- ≈ Konuşmayı öğrenme

İlk Çocukluk dönemi (2-6 yaş)

- ♥ El göz koordinasyonu sağlanması
- ♥ Konuşma anlaşılır hale gelir
- ♥ Öz bakım berilerini kazanma
- ♥ Cinsiyet farklılıklarının öğrenilmesi
- ♥ Doğru yanlış kavramlarının öğrenme ile birlikte, vicdan gelişiminin başlaması
- ♥ Çevresiyle etkileşim ve iletişime gireme

Çocukluk dönemi (6-12 yaş)

- ❖ Akranlarıyla olumlu ilişkiler kurarak, birlikte etkinliklere katılma
- ❖ Oyunlar için beceriler kazanma
- ❖ Cinsiyetine uygun rolleri benimseme
- ❖ Okuma, yazma ve hesaplama ile ilgili temel becerilerin kazanılması
- ❖ Vicdan, ahlak ve değerler sisteminin geliştirilmesi
- ❖ Kişisel bağımsızlığın kazanılması
- ❖ Davranışlarının sorumluluklarını üstelenme

Ergenlik (12 – 18 yaş)

- Değişen bedensel ve fiziksel özelliklerine uyum sağlama
- Cinsiyetine uygun toplumsal rolleri benimseme
- Her iki cins akranlarıyla yeni ve daha olgun ilişkiler kurabilme
- Evlilik ve aile hayatına hazırlanma
- Bir mesleğe karar verme ve o meslek için hazırlanma
- Değerler sistemi oluşur ve ahlak sistemi gelişir.
- Aileden bağımsızlığını kazanma

Genç Yetişkinlik (18 – 30 yaş)

- ➔ dönemin toplumsal sorumluluklarını üstelenme
- ➔ mesleği ile ilgili işe girme
- ➔ Eş seçme ve eşyle birlikte yaşamayı öğrenme
- ➔ Topluma uyumlu bir sosyal gruba katılma

Yetişkinlik (30-60 yaş)

- ➔ Yetişkinlere özgü toplumsal sorumlulukları üstelenme
- ➔ Ekonomik açıdan yaşam standardını oluşturma
- ➔ Boş zaman etkinlikleri geliştirme
- ➔ Eşyle bütünleşmiş bir kişi olarak hayatını devam ettirme
- ➔ Orta yaşın fizyolojik değişikliklerine uyum sağlama

Yaşlılık dönemi (60 Yaş ve üzeri)

- ➔ Azalmış olan fiziksel gücüne bağlı olarak uyum sağlama
- ➔ Emeklilik ile birlikte yeni yaşam koşullarına uyum sağlama
- ➔ Azalan gelire uyum sağlama
- ➔ Toplumsal ve vatandaşlık sorumluluklarını yerine getirme
- ➔ Kendine özgü yaşam alanı düzenlemesi yapma

ERİK ERİKSON VE PSİKO SOSYAL GELİŞİM DÖNEMLERİ:

Gelişimde kişiler arası etkileşim ve psiko sosyal süreçleri dikkate alan kuramında, her dönemde aşılması gereken bazı krizlerin oraya çıkmasından bahseder. Bu krizlerin aşılması bir sonraki dönemdeki gelişim özelliklerinin sağlıklı bir şekilde yerine getirilmesinde önemli bir etkidir.

1-Temel güvene karşı güvensizlik (01-1,5 yaş)

Çocuklar yeni doğduklarında uyku, yeme, içme yada diğer (sevgi) ihtiyaçların giderilmesi bu dönemde önemli olmaktadır. Bunlar karşılanmazsa çocukta güvensizlik oluşacaktır.

Çocuğun sevgiden mahrum kalması durumuna “anne yoksunluğu sendromu” da denilmektedir.

2-Özerkliğe karşı şüphe ve utanç (1,5-3 yaş)

Annenin bu dönemde aşırı kontrolcü olması, çocuğun özerk davranışlar sergilemesini engellemesi çocukta güvensiz ve yaptığı her davranıştan şüphe duymasına neden olacak bu dönemde çocuğun kendini ifade etmesine imkan verilmeli.

3-Girişimciliğe karşı suçluluk (3-6 yaş)

Çocuğun motor ve dil becerilerinde hızlı gelişme görülür. Bu dönemde çocuğun sürekli eleştirilmesi, engellenmesi, Suçluluk duygusu geliştirmesine neden olacaktır.

4-Çalışkanlığa karşı yetersizlik duygusu (6-12 yaş)

Okul yıllarını kapsayan dönem. Sınıfta yapılacak işlerde sorumluluk verilmesi önemli. Evde yapılacak işlerde bazı fırsatlar verilmeli. Olumlu davranışlar ödüllendirilmeli, bu tutum çalışkanlık duygusunun gelişmesine yardımcı olur. Çocuk başka çocuklarla kıyaslanırsa yetersizlik duyguları ortaya çıkacaktır. En olumsuz olan durum bu.

5-Kimlik kazanmaya karşı rol çatışması (12 -18 yaş)

Bu dönemin en önemli sorunu ergenin kimlik kazanması yada bunu aşamazsa rol karmaşası yaşamsıdır.

Bu dönemde ergen bazen de kimlik kazanma sürecinde kararsız kalabilir ve kendini dinleme sürecine girer. Bu duruma “Morotoryum” denilmektedir.

6-Yaşlılığa karşı yalnızlık (yalıtılmışlık)

Genç yetişkinlik evresi, ergenlik döneminde ulaşılan kimlik duygusunu yoğun bir sevgi ve sosyal ilişki sürecinde yeniden denendiği dönemdir. Kişi bu dönemde eş ve iş seçiminde kararlar verir. Çevesindeki arkadaş gruplarıyla yakınlık ve sevgi ilişkileri kurmaya çalışır. Eğer bunda başarısız olursa, bu dönemin en tehlikeli gelişmesi olan yalnızlık yada yalıtılmışlık duyguları yaşar. Dolayısıyla bu bireyler hayatta mutsuzda olacaklardır.

7- Üretkenliğe karşı Durgunluk

Orta yaşlar kapsayan bu dönemde bireyler, üretken olmakla üretken olmamasının sonucu ortaya çıkan durgunluk arasındaki çatışma yaşarlar.

8 – Benlik bütünlüğüne karşı umutsuzluk

Bu yaşlılık çağını kapsar. Bireyler artık emekli olmuş, çocukları evden ayrılmış, yakıları ya da tanıdıklarından ölenler olmuş ve enerjisi azalmıştır. Ölüm korkusu, sağlık problemleri yaşanır. Geçmişle hesaplaşır. Geçmişini anlamlı buluyorsa benlik bütünlüğünü tamamlar.

DENEME SINAVLARINDAN DERLEDİKLERİM:

- ☞ Bazen des çalışırken 3-4 sayfa okuduktan sonra okuduklarımızdan aklımızda hiçbir şey kalmadığını fark ederiz. **Bilgi işlem kuramına göre bu durumda bilgiler hangi belleğe kaydolmuştur? Kısa süreli bellek.**
- ☞ Hangisi uzun süreli belleğin çeşitlerindendir? **Anısal bellek.**
- ☞ Hangisi davranışsal yaklaşımda yer alan temel kavramlardan biri değildir? a) **Gözlem yoluyla öğrenme**, b) uyarıcı c) davranım d) tepki e) davranış
- ☞ Öğrenmeyi üst düzeye çıkarmak için öğretmenin sınıf içinde kullanması gereken en önemli öğe aşağıdakilerden hangisidir? (**katılım**
- ☞ Aşağıdakilerden hangisi Carroll’un okulda öğrenme modelindeki öğelerden ytenek ile ilgili bi uygulamadır? **Öğretmenin hedef için öğrencilerin ihtiyaç duyduğu süreyi belirlemesi**
- ☞ Öğrencilerin sınıfta konuyu öğrenmelerini, hatırlamalarını ve düşünme davranışlarını kontrol etmeleri Gagne’nin öğretim modelinde geçen öğrenme ürünlerinden hangisinin içinde yer alır? **Bilişsel stratejiler**
- ☞ Öğrencilerini derse motive etmek için öğretmenlerin öğrencilerinde merak uyandırmasını, kavramsal zıtlık oluşturmaları gibi etkinlikte bulunmaları gerektiğini savunan görüş aşağıdakilerden hangisidir? **Bilişsel yaklaşım.**
- ☞ Çocuğun içinde bulunduğu sosyal çevrenin anne-babanın veya bakıcının davranışlarının önemli olduğu ve çocuktaki bir takım başarısızlıkların göz ardı edilerek gelişmelerinin desteklenmesi, pekiştirilmesi gereken kişilik gelişim dönemi aşağıdakilerden hangisidir? **Özerkliğe karşı utanç**
- ☞ Bireylere yetişkinler tarafından aktarılan ve ceza-pekiştireç uygulaması ile kazanılan nitelikler kişilik birimlerinden hangisine aittir? **Üst ben**
- ☞ Ahlak gelişiminde bireyler her aşamada değişik özellikler göstermektedir. *Aşağıdakilerden hangisi kanun ve düzen eğilimi aşamasında görülebilecek özelliklerden birisi değildir?* **ne kadar alırsa o kadar verir eğilimi.**
- ☞ Yapılan bir sınavda öğretmen sınıf seviyesini yükseltmek için herkese ayırım yapmadan 10 puan fazladan vermiştir. Öğretmen bu sınavda ne tür bir hata yapmıştır? **Sabit hata**
- ☞ Öğretmen matematik sınavından Osmanın 75 puan aldığını söylemiş ve bu puana dayalı olarak Osman’ın bir üst sınıfa geçebileceğini belirtmiştir. Buna göre Osman hakkında yapılan işlem aşağıdakilerden hangisidir? **Ölçme değerlendirme.**
- ☞ Doğum öncesi dönemde kritik aylar hangisidir? 0-3 ay.

- ☞ Bir çocuk babasına, baba bende bir gün ben de Ertuğrul Ağabeyim gibi büyüyeceğim onun gibi olacağım şeklindeki ifadesi, hangi zihinsel gelişim döneminin bir göstergesidir? **İşlem öncesi dönem.**
- ☞ Bebeklerin hem fizyolojik hem de psikolojik ihtiyaçlarının karşılanması özellikle aşağıdaki hangi gelişim dönemlerinde daha önemlidir. **Oral dönem.**
- ☞ Sınıfta kalemi ile oynayan bir öğrencinin davranışlarını görmezlikten gelerek istediği kadar o davranışı yapmasına izin veren bir öğretmen Guthrie'nin alışkanlıkları yok etme yöntemlerinden hangisini kullandığını göstermektedir? **Bıkkınlık yöntemi.**
- ☞ Hangileri Thorndike'ın geliştirdiği öğrenme ilgili ilkelerden dir? **Hazırbulunuşluk, etki , tekrar.**
- ☞ Sınıfta öğrencilerin öğrenmesini sağlamak için öğrencilerin tek başlarına yapamayacakları etkinliklerin sınıfa getirmesi gerektiğini savunan kişi kimdir? **Vygotsky**
- ☞ Kısa süreli belleğin özellikleri nelerdir? A) kapasitesi sınırlı B) bilgiyi saklama süresi sınırlı c) Bilgiyi aktif tutma özelliğine sahip D) Kendine gelen bilgiyi sonraki öğelere aktarır.
- ☞ Psikolojide üçüncü güç olarak anılan, psikanaliz ve davranışçı yaklaşıma bir tepki olarak gelişen ve insan üzerinde yapılan çalışmaları adaletsiz bulan davranış teorisi hangisidir? **Varoluşçu danışma**
- ☞ Öğrenme Alları kendi içinde yatay kaynaşıklık ve dikey aşamalılık içerisindedirler. Bu ifade doğrultusunda bilişsel alanın uygulama basamağındaki bir davranışın devinişsel alanın hangi basamağındadır? **Klavuz denetimde yapma.**
- ☞ Sözel sayısal yada simgesel verilerle ilgili bir tabloyu grafiği, bir dizi tablo yada grafik arasından seçip işaretleme bilişsel alanın hangi basamağı ile ilgili bir hedef davranıştır? **Kavrama.**
- ☞ Aşağıdaki hangi testte bağıl değerlendirme yapılamaz? **Standart testlerle yapılan norma dayalı değerlendirme.**